

ПЕРЕДМОВА

Посібник призначений для проведення діагностувальних (контрольних) і самостійних робіт з української мови та літератури в 6-х класах закладів загальної середньої освіти за модельними навчальними програмами «Українська мова. 5-6 класи» (автори: Заболотний О.В., Заболотний В.В., Лавринчук В.П., Плівачук К.В., Попова Т.Д.) та «Українська література. 5-6 класи» (автори: Яценко Т.О., Качак Т.Б., Кизилова В.В., Пахаренко В.І., Дячок С.О., Овдійчук Л.М., Слижук О.А., Макаренко В.М., Тригуб І.А.). Видання відображає сучасний підхід до тематичного оцінювання навчальних досягнень учнів та відповідає методичним рекомендаціям Міністерства освіти і науки України щодо використання тестових технологій у процесі вивчення української мови і літератури, новій редакції Українського правопису (2019 р.).

Кожен варіант діагностувальної роботи складається із 9 завдань трьох типів, які відрізняються за рівнем складності.

У завданнях першого типу (1–6), що відповідають початковому і середньому рівням навчальних досягнень учнів, необхідно зазначити лише одну правильну відповідь із чотирьох запропонованих, позначивши хрестиком ту літеру в таблиці, якій відповідає правильний варіант. За кожну правильну відповідь учень максимально отримує 1 бал.

А	Б	В	Г
		Х	

Завдання другого типу (7–8) відповідають достатньому рівню навчальних досягнень учнів і перевіряють не тільки теоретичні знання учнів, а й практичні навички. Вони складаються здебільшого із завдань, які потребують розгорнутої відповіді, а також тестів на встановлення відповідності.

Відповідь на запитання учні не записують у таблицю, а оформлюють більш розширено. Обсяг відповіді обмежено кількістю рядків, що технічно відведено в кожному варіанті. За правильне виконання завдань другого типу (7–8) учень може отримати максимально 3 бали (ці бали учитель розподіляє на власний розсуд).

У завданнях на встановлення відповідності до кожного з чотирьох рядків інформації, позначених цифрами, треба вибрати один правильний варіант, позначений буквою. Відповідь учень записує в таблицю.

	А	Б	В	Г	Д
1		Х			
2	Х				
3			Х		
4				Х	

Завдання третього типу (9) відповідає високому рівню навчальних досягнень учнів і є творчим. Оцінюючи це завдання, учитель має враховувати вміння учня обґрунтовувати власні думки, робити узагальнення, використовувати мовні засоби з метою доведення своїх міркувань, зв'язність, завершеність тексту, а також грамотність та охайність творчої роботи. Максимальна кількість балів за творче завдання — 3.

Контрольні роботи з української літератури — це тестові завдання різних форм та письмові твори.

Номери тестових завдань	Максимальна кількість балів
1–6	6 балів
7–8	3 бали
9	3 бали

Самостійні роботи з української мови аналогічні контрольним, проте замість твору-мініатюри учні повинні зробити творче завдання, виконання якого потребує меншої кількості часу.

Самостійні роботи з української літератури — це літературні диктанти, які побудовані у хронології вивчених творів. Запропоновані завдання для літературних диктантів перевіряють знання тексту твору, що вивчається за програмою, теорію літератури тощо, що дає змогу уникнути монотонності та забезпечить постійну й стійку мотивацію учнів до роботи. Завдання сформульовано у формі стверджувального речення, воно максимально коротке, точне й однозначне.

Клас _____	Прізвище, ім'я _____	Дата _____	Варіант 1
------------	----------------------	------------	-----------

САМОСТІЙНА РОБОТА № 1 (ТЕСТОВІ ЗАВДАННЯ)
Повторення, узагальнення та поглиблення вивченого

ЗАВДАННЯ З ВИБОРОМ ОДНІЄЇ ПРАВИЛЬНОЇ ВІДПОВІДІ

1. Виділені в словосполученнях слова є головними у рядку

- А тепле **літо**
- Б **сьогодні** прийдемо
- В дивляться **мовчки**
- Г читати **вголос**

А Б В Г

☐	☐	☐	☐
--------------------------	--------------------------	--------------------------	--------------------------

2. Не є словосполученням вислів

- А три роки
- Б твій щоденник
- В у лісі
- Г любити їх

А Б В Г

☐	☐	☐	☐
--------------------------	--------------------------	--------------------------	--------------------------

3. Речення *Плекаймо рідну мову в своєму серці на віки!* за емоційним забарвленням є

- А розповідним
- Б питальним
- В спонукальним
- Г окличним

А Б В Г

☐	☐	☐	☐
--------------------------	--------------------------	--------------------------	--------------------------

4. Без м'якого знака пишуться всі слова у рядку

- А вуз..кий, тон..ший
- Б різ..бяр, брин..чати
- В корін..чик, нян..чин
- Г камін..чик, мен..ший

А Б В Г

☐	☐	☐	☐
--------------------------	--------------------------	--------------------------	--------------------------

5. Допущено помилку при вживанні апострофа у рядку

- А Лукян, слов'яни, морквяний
- Б пір'я, сузір'я, матір'ю
- В подвір'я, бур'ян, ластів'ятко
- Г кров'ю, під'їжджати, тьмянний

А Б В Г

☐	☐	☐	☐
--------------------------	--------------------------	--------------------------	--------------------------

6. Літеру С на місці пропуску потрібно писати в усіх словах рядка

- А ..терти, ..чепитися
- Б ..класти, ..хибити
- В ..казати, ..цідити
- Г ..пекти, ..шити

А Б В Г

☐	☐	☐	☐
--------------------------	--------------------------	--------------------------	--------------------------

ТВОРЧІ ЗАВДАННЯ

7. Випишіть із речення словосполучення, розберіть його за будовою.

Гарна справа ніколи не виростає з корисливості або ненависті.

8. Відредагуйте речення, розставивши розділові знаки.

Вертайсь рідна мово у серце народу у душу України.

9. Складіть і запишіть речення, увівши в нього вставне слово.

Клас _____	Прізвище, ім'я _____	Дата _____	Варіант 2
------------	----------------------	------------	-----------

САМОСТІЙНА РОБОТА № 1 (ТЕСТОВІ ЗАВДАННЯ)
Повторення, узагальнення та поглиблення вивченого

ЗАВДАННЯ З ВИБОРОМ ОДНІЄЇ ПРАВИЛЬНОЇ ВІДПОВІДІ

1. Виділені в словосполученнях слова є головними у рядку

- А осінь у місті
- Б мої уподобання
- В прочитати виразно
- Г сильно штормить

А Б В Г

☐	☐	☐	☐
--------------------------	--------------------------	--------------------------	--------------------------

2. Граматична основа речення складається з

- А підмета і означення
- Б підмета і присудка
- В присудка та обставини
- Г підмета і словосполучення

А Б В Г

☐	☐	☐	☐
--------------------------	--------------------------	--------------------------	--------------------------

3. Речення *У місто завітала золота осінь* за метою висловлювання є

- А розповідним
- Б питальним
- В спонукальним
- Г окличним

А Б В Г

☐	☐	☐	☐
--------------------------	--------------------------	--------------------------	--------------------------

4. З м'яким знаком пишуться всі слова у рядку

- А Уман..щина, кіл..це
- Б лял..чин, селян..ство
- В промін..чик, здаєт..ся
- Г бат..ко, черешен..ці

А Б В Г

☐	☐	☐	☐
--------------------------	--------------------------	--------------------------	--------------------------

5. Допущено помилку при вживанні апострофа у рядку

- А мавп'ячий, роз'яснити, торф'яний
- Б верб'я, В'ячеслав, рюш
- В кар'ера, кювет, миш'як
- Г дит'ясла, дев'ятнадцять, морквяний

А Б В Г

☐	☐	☐	☐
--------------------------	--------------------------	--------------------------	--------------------------

6. Літеру *Е* на місці пропуску потрібно писати в усіх словах рядка

- А пр..веселий, пр..ручений
- Б пр..великий, пр..мудрий
- В пр..гублювати, пр..грунтовий
- Г пр..гасити, пр..клеювати

А Б В Г

☐	☐	☐	☐
--------------------------	--------------------------	--------------------------	--------------------------

Клас _____	Прізвище, ім'я _____	Дата _____	Варіант 1
------------	----------------------	------------	-----------

САМОСТІЙНА РОБОТА № 2 (ТЕСТОВІ ЗАВДАННЯ)
Лексикологія. Фразеологія

ЗАВДАННЯ З ВИБОРОМ ОДНІЄЇ ПРАВИЛЬНОЇ ВІДПОВІДІ

1. Обидва слова є запозиченими у рядку

- А мрія, скрипаль
- Б літак, багаття
- В футбол, імейл
- Г людина, сузір'я

А Б В Г

☐	☐	☐	☐
--------------------------	--------------------------	--------------------------	--------------------------

2. Виділене слово належить до пасивної лексики у реченні

- А У цій виставі я виступав перший раз як **лицедій**.
- Б Жоден із нас не уявляє собі життя без **електрики**.
- В Доступ до користування **банком** забезпечується картою.
- Г Зустріч відбулася **онлайн**.

А Б В Г

☐	☐	☐	☐
--------------------------	--------------------------	--------------------------	--------------------------

3. Усі слова є професійними у рядку

- А земля, книга
- Б сонце, дощ
- В трава, озеро
- Г боцман, палуба

А Б В Г

☐	☐	☐	☐
--------------------------	--------------------------	--------------------------	--------------------------

4. Термінами є усі слова у рядку

- А казка, вітер
- Б доданок, квадрат
- В будинок, рушник
- Г зошит, дощ

А Б В Г

☐	☐	☐	☐
--------------------------	--------------------------	--------------------------	--------------------------

5. Орфографічну помилку допущено у рядку

- А директор, журі
- Б капучіно, джинси
- В Бразилія, Сирія
- Г геніальний, бізнес

А Б В Г

☐	☐	☐	☐
--------------------------	--------------------------	--------------------------	--------------------------

6. Подвоєні літери на місці пропуску слід писати в усіх словах рядка

- А сум..а, тон..а
- Б спагет..і, нет..о
- В Гіп..ократ, Марок..о
- Г шас..і, гол..андський

А Б В Г

☐	☐	☐	☐
--------------------------	--------------------------	--------------------------	--------------------------

ЗАВДАННЯ НА ВСТАНОВЛЕННЯ ВІДПОВІДНОСТІ

Установіть відповідність: до кожного з чотирьох рядків інформації, позначених цифрами, виберіть один правильний варіант, позначений буквою.

7. Установіть відповідність між фразеологізмом та його значенням.

<i>Фразеологізми</i>	<i>Значення</i>																															
<p>1 не змикати очей</p> <p>2 бути не у своїй тарілці</p> <p>3 потрапити в тенета</p> <p>4 як горіхи лущити</p>	<p>А опинитися в скрутному становищі</p> <p>Б виконувати легко, без зусиль</p> <p>В не спати</p> <p>Г сказати доречно</p> <p>Д почуватися невпевнено</p>	<table border="1" style="margin: auto;"> <tr> <td></td> <td style="text-align: center;">А</td> <td style="text-align: center;">Б</td> <td style="text-align: center;">В</td> <td style="text-align: center;">Г</td> <td style="text-align: center;">Д</td> </tr> <tr> <td style="text-align: center;">1</td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td style="text-align: center;">2</td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td style="text-align: center;">3</td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td style="text-align: center;">4</td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> </table>		А	Б	В	Г	Д	1						2						3						4					
	А	Б	В	Г	Д																											
1																																
2																																
3																																
4																																

ТВОРЧІ ЗАВДАННЯ

8. Відновіть фразеологізми, вставивши не місці пропуску форму одного і того ж слова.

- ... не показувати.
- ... на мокрому місці.
- ... на лоба лізуть.

9. Сконструйте і запишіть речення, увівши в нього фразеологізм *як кіт наплавав*.

Клас _____	Прізвище, ім'я _____	Дата _____	Варіант 2
------------	----------------------	------------	-----------

САМОСТІЙНА РОБОТА № 2 (ТЕСТОВІ ЗАВДАННЯ)
Лексикологія. Фразеологія

ЗАВДАННЯ З ВИБОРОМ ОДНІЄЇ ПРАВИЛЬНОЇ ВІДПОВІДІ

1. Обидва слова є запозиченими у рядку

- А освіта, суниці
- Б залізниця, віхола
- В зайвий, мерщій
- Г бутерброд, комп'ютер

А Б В Г

☐	☐	☐	☐
--------------------------	--------------------------	--------------------------	--------------------------

2. Виділене слово належить до пасивної лексики у реченні

- А Ми придбали нові **жалюзі**.
- Б Князева **лодія** йшла попереду.
- В Друкований матеріал зберігався на **флешці**.
- Г **Космонавт** — важка, але цікава професія.

А Б В Г

☐	☐	☐	☐
--------------------------	--------------------------	--------------------------	--------------------------

3. Усі слова є професійними у рядку

- А палітра, ескіз
- Б річка, квітка
- В місяць, роса
- Г пісок, зошит

А Б В Г

☐	☐	☐	☐
--------------------------	--------------------------	--------------------------	--------------------------

4. Термінами є усі слова у рядку

- А квітка, вірш
- Б множник, трикутник
- В земля, кошеля
- Г олівець, місяць

А Б В Г

☐	☐	☐	☐
--------------------------	--------------------------	--------------------------	--------------------------

5. Орфографічну помилку допущено у рядку

- А інститут, таксист
- Б Сицилія, Тибет
- В чіпси, чизбургер
- Г фініш, парі

А Б В Г

☐	☐	☐	☐
--------------------------	--------------------------	--------------------------	--------------------------

6. Подвоєні літери на місці пропуску слід писати в усіх словах рядка

- А мас..а, ван..а
- Б піц..а, пан..а
- В брут..о, шос..е
- Г Гол..андія, Ахіл..ес

А Б В Г

☐	☐	☐	☐
--------------------------	--------------------------	--------------------------	--------------------------

ЗАВДАННЯ НА ВСТАНОВЛЕННЯ ВІДПОВІДНОСТІ

Установіть відповідність: до кожного з чотирьох рядків інформації, позначених цифрами, виберіть один правильний варіант, позначений буквою.

7. Установіть відповідність між фразеологізмом та його значенням.

Фразеологізми

- 1 дерти кирпу
- 2 через пень-колоду
- 3 комар носа не підточить
- 4 пройти крізь вогонь і воду

Значення

- А робити щось зовсім неякісно
Б не буде до чого прискіпатися
В виконувати легко, без зусиль
Г триматися гордовито
Д зазнати всіляких випробувань

	А	Б	В	Г	Д
1					
2					
3					
4					

ТВОРЧІ ЗАВДАННЯ

8. Відновіть фразеологізми, вставивши не місці пропуску форму одного і того ж слова.

- ... не здіймається.
- ... не покладати.
- ... подати.

9. Сконструуйте і запишіть речення, увівши в нього фразеологізм *хоч греблю гати*.

ЗМІСТ

ПЕРЕДМОВА	3
УКРАЇНСЬКА МОВА.	
Діагностувальні (контрольні) та самостійні роботи для перевірки знань	
Самостійна робота № 1 (тестові завдання) Повторення, узагальнення та поглиблення вивченого	7
Самостійна робота № 2 (тестові завдання) Лексикологія. Фразеологія.....	11
Самостійна робота № 3 (тестові завдання) Словотвір. Орфографія	15
Самостійна робота № 4 (тестові завдання) Іменник як частина мови.....	19
Самостійна робота № 5 (тестові завдання) Відмінювання та правопис іменника	23
Самостійна робота № 6 (тестові завдання) Прикметник як частина мови	27
Самостійна робота № 7 (тестові завдання) Числівник як частина мови.....	31
Самостійна робота № 8 (тестові завдання) Займенник як частина мови.....	35
Контрольна робота (тестові завдання) № 1 Лексикологія. Фразеологія.....	39
Контрольна робота (тестові завдання) № 2 Словотвір. Орфографія	43
Контрольна робота (тестові завдання) № 3 Іменник як частина мови.....	47
Контрольна робота (тестові завдання) № 4 Відмінювання та правопис іменників.....	51
Контрольна робота (тестові завдання) № 5 Прикметник як частина мови	55
Контрольна робота (тестові завдання) № 6 Правопис прикметників.....	59
Контрольна робота (тестові завдання) № 7 Числівник	63
Контрольна робота (тестові завдання) № 8 Займенник	67

УКРАЇНСЬКА ЛІТЕРАТУРА.

Діагностувальні (контрольні) та самостійні роботи для перевірки знань

Самостійна робота № 1 (літературний диктант)	
Дара Корній «Лісовик»	73
Самостійна робота № 2 (літературний диктант)	
Народні пісні. Календарно-обрядові пісні	75
Самостійна робота № 3 (літературний диктант)	
Мудрість байки	77
Самостійна робота № 4 (літературний диктант)	
Ліричні послання Україні	79
Самостійна робота № 5 (літературний диктант)	
Різдвяні дива.....	81
Самостійна робота № 6 (літературний диктант)	
Романтика пригод і фантастики Леся Воронина «Таємне Товариство Боягузів, або Засіб від переляку № 9».....	83
Самостійна робота № 7 (літературний диктант)	
Романтика пригод і фантастики. Володимир Аренев «Сапієнси»	85
Самостійна робота № 8 (літературний диктант)	
Романтика пригод і фантастики. Неда Неждана «Зоряна мандрівка»	87
Самостійна робота № 9 (літературний диктант)	
Поетичне бачення світу	89
Самостійна робота № 10 (літературний диктант)	
Гумор і сатира.....	91
Діагностувальна (контрольна) робота (тестові завдання) № 1	
Міфи прадавньої України. Народні пісні. Календарно-обрядові пісні.....	93
Діагностувальна (контрольна) робота (тестові завдання) № 2	
Мудрість байки. Ліричні послання Україні.....	97
Діагностувальна (контрольна) робота (тестові завдання) № 3	
Письмовий твір на тему «Моє Різдво»	101
Діагностувальна (контрольна) робота (тестові завдання) № 4	
Письмовий твір на тему «Романтика моїх пригод».....	102
Діагностувальна (контрольна) робота (тестові завдання) № 5	
Поетичне бачення світу.....	103
Діагностувальна (контрольна) робота (тестові завдання) №6	
Дитинство видатних українців. Гумор і сатира.....	107